

Jürgen Ligi
Rahandusministeerium

Meie 3.01.2025 nr 2-2/80151/1086

Riigieelarve kärped

Austatud rahandusminister

Riigikontrollil on pooleli audit „Riigi 2024. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsus ja tehingute seaduslikkus“. Sarnaselt varasemate audititega hindame ka seekord riigieelarve koostamise protsessi. Lõppenud aastal otsustas Vabariigi Valitsus kärpida järgnevate aastate eelarvete tegevuskulusid.

Valitsusliidu leppes on kokku lepitud: „Eelarve kulude kontrolli alla saamiseks kärbime tööjõu- ja majandamiskulusid ning tegevus- ja sihtotstarbelisi toetusi 3 aasta jooksul 10%: 2025. aastal 5%, 2026. aastal 3% ja 2027. aastal 2%.“

Eelnevaga seoses palume täpsustada:

1. Millistelt kuludelt valitsusliidu leppes oleva ülesande täitmiseks kärpeid arvestatakse?

Valitsusliidu leppe järgi kärbitakse tööjõukulusid, majandamiskulusid, tegevustoetusi ja sihtotstarbelisi toetusi. Kuna 2025. aasta riigieelarves ja selle seletuskirjas tegevustoetusi ja sihtotstarbelisi toetusi määratletud ei ole, soovime selgitust, milliseid kuluridasid on kärbitud.

Riigikogu riigieelarve kontrolli erikomisjoni istungil 16. detsembril 2024. aastal selgitasid Rahandusministeeriumi esindajad, et valitsusliidu leppes oleva ülesande täitmiseks arvestati kärpeid järgmistelt kuludelt (lähtudes 2025. aasta riigieelarve seletuskirja peatükist 2.2 ning samas olevast tabelist 5):

- tööjõukulud;
- majandamiskulud (2025. aasta riigieelarve tööjõukulud ja majandamiskulud kokku 2 586 304 000 eurot);
- investeringutoetused (2025. aasta riigieelarve – 1 053 817 000 eurot);
- muud toetused (2025. aasta riigieelarve – 4 027 506 000 eurot).

Kas riigieelarve kontrolli erikomisjoni istungil viidatud näitajad on olnud aluseks 2025. aasta kärbeta arvestamisel? Kui istungil esitatud info vajab täpsustamist, siis palume seda teha.

2. Milliste eelarveliidide kaupa valitsusliidu leppes oleva ülesande täitmiseks kärpeid arvestatakse? Kas saime Rahandusministeeriumi selgitusest õigesti aru, et kirja eelmises punktis nimetatud kulude kärpimisel arvestatakse ainult piirmääraga kulusid ning kärbetest jäävad välja arvestuslikud kulud, välistoetused koos riigieelarvelise kaasfinantseeringuga ning muud tuludest sõltuvad kulud?

3. Milliselt baasilt tööjõukulude, majandamiskulude, investeeringutoetuste ja muude toetuste kärpeid arvestatakse? Rahandusministeeriumi esindajad selgitasid riigieelarve kontrolli erikomisjonile, et kärbeta aluseks olid riigi eelarvestrateegias aastateks 2024–2027 arvestatud kulutasemed, mida on korrigeeritud 2024. aasta lisaeelarve seadusest tulenevate mõjudega. Palume kinnitust, kas kärbeta baasiks on eelnevalt mainitu. Kui mitte, siis palume täpsustada.

4. Palume esitada dokument, milles on kinnitatud kärbeta aluseks olevate tööjõukulude, majandamiskulude, investeeringutoetuste ja muude toetuste konkreetsed baastasemed valitsemisalade kaupa. Juhul, kui sellist dokumenti kinnitatud ei ole, siis palume infot kirja lisas esitatud struktuuri kujul.

5. Kas valitsusliidu leppes 2026. aastaks kavandatud kärbeta arvestuspõhimõtted on samad, mida rakendati 2025. aasta kärbeta puhul? See tähendab: kas kärbitakse piirmääraga tööjõukulusid, majandamiskulusid, investeeringutoetusi ja muid toetusi ning kas aluseks võetakse aastate 2024–2027 riigi eelarvestrateegias aastaks 2026 kokkulepitud kulud, mida on korrigeeritud 2024. aasta lisaeelarve seadusest tulenevate mõjudega ja 2025. aastal tehtud kärbeta mõjudega?

6. Kas 2026. aastaks kavandatud kärpe aluseks olevate tööjõukulude, majandamiskulude, investeeringutoetuste ja muude toetuste baastasemed valitsemisalade kaupa on kinnitatud mõnes dokumendis? Kui jah, siis palume saata vastav dokument. Kui mitte, siis palume 2026. aasta kohta infot kirja lisas esitatud struktuuri kujul.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ines Metsalu-Nurminen
peakontrolör

Lisa: tabel riigieelarve kärbeta kohta

Ines Metsalu-Nurminen
Ines.Metsalu@riigikontroll.ee